

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁ ՄԸ՝ ԻՐ ՆՈՐ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐՈՎ

Democracy is the worst form of government, except for all others that have been tried.

Winston Churchill

Ռամկավարական դրուժինը ամենէն պարզ գաղափարաբանութեան մը վրայ կառուցուած կառավարման ձեւ մըն է որ կը ձգտի յաղթահարել հասարակութեան ամենէն բարդ իրավիճակները.

հետեւաբար հասկնալու համար այդ գաղափարաբանութիւնը պէտք է իրազեկ դառնալ բոլոր այդ բարդութեանց. վերեւ նշուած Չըրչիլի բանաձեւումը լաւագոյնս կը դրսեւորէ բոլոր այլ վարչակարգերու փորձառութիւններէն թորուած ճշմարտութիւնները:

Ռամկավարութեան մէջ ճակատագրական տուեալը անհատ քուէարկողին քաղաքական գիտակցութեան աստիճանն է. երբ անհատը զօրկ է քաղաքական եւ քաղաքացիական գիտակցութենէ, իր եւ իր նմաններուն հաւաքական կամքով հակամէտ կը մնայ սխալ ընտրութիւններ կատարելու եւ ռամկավարական ազատութիւններէն օգտուելով՝ կրնայ խաթարել նոյնինքն այդ ազատութիւնը:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը, իր հերթին, խարսխուած է նոյն այդ ցանկալի այլ դիրքակէտ գաղափարաբանութեան վրայ, միշտ հաւատալով անհատին ազատ կամքին եւ այդ կամքին իմաստուն կերպով օգտագործման: Այդ պատճառով ալ անոր գործունէութիւնը չէ բնորոշուած զինուորական կարգապահութեամբ, երբեմն ի վնաս նոյնիսկ կուսակցութեան:

Մակայն, այն պարագային երբ քաղաքացիական գիտակցութիւնը հասարակ յայտարարը դարձած է անոր ղեկավարութեան եւ հասարակ շարքայիններուն կազմակերպութիւնը մնացած է անպարտելի:

1921ի Հոկտեմբեր 1ը նշանակալից թուական մըն է հայոց քաղաքական պատմութեան մէջ որ կը նշէ կազմութեան թուականը Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան: Կազմակերպութիւն մը, որուն բաղադրամասերը կը սերին տարբեր հոսանքներէ եւ Չըրչիլին հաստատումին եզրերով կը միանան իրարու, անցնելէ ետք այլ դրութեանց փորձերէն եւ յանգելով ազատական գաղափարաբանութեան եւ անոր գործելակերպին:

Արդարեւ 1921ին Կ. Պոլսոյ մէջ գումարուած առաջին հաւաքը կը համախմբէր Արմենական, Վերակազմեալ Հնչակեան, Մահմանադրական-Ռամկավար, Գաղափարակցական, Ազատական եւ Հայ Ազգային Ազատական կուսակցութիւնները: Այդ բոլոր հոսանքները ի մի կը բերէին իրաքանչիւրին մտաւորական վաստակն ու յեղափոխական ասանդութիւնները:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան կազմութիւնը – որուն 96րդ տարեդարձը կը նշուի այս օրերուն – միաբարական արարք մըն էր, որ ի մի կը բերէր գաղափարական եւ քաղաքական հոսանքները հասարակաց դաւանանքի մը շուրջ:

Մինչ աւանդական միւս կուսակցութեանց հիմնադիրները կը սերէին Արեւելքէն, ընդհանրապէս տոգորուած միջազգայնական ընկերվարական գաղափարներով, ՌԱԿի հիմնադիրները կը հանդիսանային հայութեան Արեւելեան եւ Արեւմտեան հատուածներու ներկայացուցիչները – Թերլեմէզեանի, Չօպանեանի, Տամատեանի, Թէքէեանի, Արփիարեանի նման գաղափարական տիտաններու քաղաքական փորձառութիւնը կը համալրուէր Ժողովրդական կուսակցութեան նոյնքան պատկառելի դէմքերու վաստակով, ինչպիսիք էին Համբարձում Առաքելեան, Գրիգոր Արծրունի, Առաքել Բաբայանեան, Ստեփանոս Մալխասեան, Միքայէլ Պապաջանեան, Մամսոն Յարութիւնեան եւ ուրիշներ:

Ցեղասպանութեան հարուածէն դէռ չապաքինած՝ հայութիւնը կը դիմագրաւէր քաղաքական նոր իրականութիւն մը աշխարհի քարտէսին վրայ. ծնունդ կ'առնէր նոր կայսրութիւն մը, Սովետական Միութիւնը, որ կը կլանէր նաեւ մեր նորանկախ հայրենիքը Հայաստանը:

Ուրեմն, սփիւռքի կուսակցութիւնները կը դիմաւորէին կրկնակ մարտահրաւերներ – մէկ կողմէ վերականգնել վիրաւոր եւ կոտորակուած արեւմտահայութիւնը եւ միւս կողմէ կենսակցի գաղափարապէս օտար աշխարհի մը ենթակայ հայրենիքին հետ:

ՌԱԿը բաղադրող հայրենասէր կազմակերպութիւնները արդէն նախապէս սատարած էին 1918ին անկախացող մայր երկրին Ժողովրդական կուսակցութիւնը ուղղակի մաս կազմելով անկախ Հայաստանի կառավարութեան, իսկ ռամկավարները նիւթապէս եւ ռազմականօրէն սատարելով հայրենիքին, հակառակ հետզհետէ այլամերժ դարձող անոր իշխանութեան: Հետեւաբար կուսակցութիւնը առաջին օրէն գտնուած էր առաջնայինն ու երկրորդականը գատորոշելու երկրնորանքին առջեւ, եւ որոշած էր հայրենիքի գոյատեւման անհրաժեշտութիւնը գերիվեր նկատել գաղափարական հակամարտութիւններէն:

Շարունակութիւնը էջ 2

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ՝ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԱՄԻՍ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 14 ՏՕՆ ՄՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅ

«ՀԱԶԱՐ ՓԱՌՔ ՀԱՅՈՑ ԳԻՐԵՐԸ
ՄՏԵՂԾՈՂ Ս. ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՅԻՆ
ԵՒ ՀԱՅՈՑ ՄՇԱԿՈՅԹԸ
ՅԱԻԵՐԺԱՅՆՈՂ
Ս. ԹԱՐԳՄԱՆԻՉՆԵՐՈՒՆ»

Եռհաննէս Հան. «Եւրոմիութիւնը պատրաստ է ստորագրելու Հայաստանի հետ նոր համապարփակ եւ ընդլայնուած գործընկերութեան համաձայնագիրը»

Այս տարին կարեւոր տարի է Եւրոմիութիւն - Հայաստան յարաբերութիւններուն համար, եւ ԵՄ-ն պատրաստ է ստորագրելու Հայաստանի հետ նոր Համապարփակ եւ ընդլայնուած գործընկերութեան համաձայնագիրը: Այդ մասին յայտարարած է եւրոպական հարեւանութեան քաղաքականութեան եւ ընդլայնման բանակցութիւններու հարցերով յանձնակատար Եռհաննէս Հան

Հայաստան իր այցին ընդառաջ:
«Մա շատ կարեւոր տարի է ԵՄ-Հայաստան յարաբերութիւններուն համար, քանի որ մենք կ'ընդլայնենք եւ կը խորացնենք մեր համագործակցութիւնը փոխադարձ շահերու հիման վրայ: ԵՄ-ն պատրաստ է ստորագրելու Հայաստանի հետ նոր Համապարփակ եւ ընդլայնուած գործընկերութեան համաձայնագիրը: Համաձայնեցուած գործընկերային առաջնահերթութիւններու հետ միասին ասիկա պիտի ձեւաորէ մեր համագործակցութիւնը, որու ծիրէն ներս կը պատրաստուինք ներդրում կատարելու, ի թիւս այլ ոլորտներու, կրթութեան եւ նորարարութեան ոլորտին մէջ, քանի որ հմտութիւններու զարգացումը առանցքային պիտի ըլլայ Հայաստանի ապագայի համար:
Իմ այցը նաեւ նախապատրաստութիւն պիտի ըլլայ Արեւելեան գործընկերութեան յաջորդ գագաթնաժողովի համար՝ Հայաստանի քաղաքացիներու առօրեայ կեանքին մէջ շօշափելի օգուտներ բերելու նպատակ ունեցող «2020 թուականի 20 արդիւնքներ»-ու ուղղութեամբ մեր համատեղ յառաջընթացի մասին քննարկումներուն միջոցով»,- «Թերթ.ամ»-ի փոխանցմամբ ըսած է Հան:

Անթիլիասի Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան 1956 Թուի Տագնասար Ականատեսի Վկայութիւն

Դոկտ. Զաւէն Քինյ. Արզումանեան

Մուտք

Երկու տարուան ձեռնադրուած էինք, Հայր Գեորգ, Հայր Ներսէս եւ Հայր Զաւէն, եւ որպէս երիտասարդ միաբաններ Ս. Աթոռին, մասնակից եղանք 1956 թուի Կիլիկիոյ Կաթողիկոսի ընտրապայքարին եւ անոր յարակից անբաղձալի ղեկավարում: Նոյն թուի Փետրուար 14-ին Անթիլիասի Կաթողիկոսարանին մէջ ծրագրուած կաթողիկոսական ընտրութիւնը իր մէջ ծրարած էր շարք մը

դժբախտ հակամարտութիւններ, ոմանք յերիւածոյ եւ ոմանք լուրջ եւ վտանգաւոր: Բնականաբար հայ քաղաքական կուսակցութիւններու ազդեցութեանց տակ պիտի կատարուէին թէ՛ թեմերէն գալիք պատգամաւորներու ընտրութիւնները, եւ թէ՛ նոյնիսկ Կաթողիկոսի ընտրութիւնը:

Միջազգային քաղաքականութիւնը եւս պիտի խաղար իր դերը անուղղակիօրէն եւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ կարգն ու կանոնը, անոր կեդրոնաձիգ միութիւնն ու հեղինակութիւնը թիրախ պիտի դառնային Անթիլիասի կաթողիկոսական ընտրութեան պատեհութեամբ եւ պատճառով: Օրուան հայ կուսակցութիւններէն Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը պատեհ առիթը գտած էր ուշացած ընտրութեան միջամուխ ըլլալու՝ նպատակադրեալ դիրքորոշումով, անհաշտ աչքով դիտելով Էջմիածնի Մայր Աթոռին որպէս «ենթակայ» Խորհրդային իշխանութեանց, եւ այդու իսկ կը ծրագրէր հակադրել Անթիլիասի Աթոռը Մայր Աթոռին որպէս արտասահմանի հայ եկեղեցական կեդրոն:

Ժամանում Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին

Հայ Եկեղեցւոյ տարեգրութեանց մէջ առաջինն էր որ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս մը, յանձին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ՎԱԶԳԷՆ Ա. Հայրապետին, որ հրաւիրուած էր ընտրութեան նախագահելու, Կիլիկիան Աթոռ կը ժամանէր ու կը բարձրանար Մայր Տաճարի Կաթողիկոսական Գահը: Վազգէն Ա. Հայրապետ Պէրթիօի օղակայանը կը ժամանէր Փետրուար 12-ի Կիրակի օր, երբ բազմահազար ժողովուրդ փութացած էր դիմաւորելու Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը: Հայրապետը օղանաւէն դուրս կուգար Տեղապահ Խորէն եպիսկոպոս Բարոյեանի առաջնորդութեամբ եւ իսկոյն կ'օրհներ իրեն մատուցուած հացն ու աղը գորս ափսէի վրայ կը կրէր, տողերս գրողը՝ Զաւէն արեղայ Արզումանեան: Պետական անձինք եւ արքայիսկոպոսներ Խաղ Աջապահեան, Եղիշէ Տերտերեան եւ Տիրան Ներսոյեան, եպիսկոպոսներ Փառէն Մեղրոնեան, Մերովբէ Մանուկեան, Զարեհ Փայասլեան, Դերենիկ Փոլատեան, Ղեւոնդ Զէպէեան, Շաւարշ Գույումճեան, միաբան վարդապետներ, քահանայից դասն ու լիբանանահայութիւնը կը դիմաւորէին Ամենայն Հայոց Հայրապետը որ միայն վեց ամիս առաջ ընտրուած էր օծուած էր Էջմիածնի Մայր Տաճարին մէջ 1955 Սեպտեմբերին: Կաթողիկոսի շքախումբին մաս կը կազմէին Վարդան եպիսկոպոս Տէր Մահակեան եւ գաւազանակիր Պարգեւ վարդապետ Գեորգեան:

Գլխաւոր Վտանգը

Կաթողիկոսական ընտրութեան մէջ գլխաւոր վտանգը այն ծրագիրն էր որ քաղաքականն ու կրօնականը իրար հաւասարեցնելով, առաջինին ձեռքը խաղալիք պիտի դարձնէր երկրորդը, թէ՛ իսկ նոյն հաւասարակշռութիւնը համաշխարհային չափանիշով տիրած ըլլար նաեւ Խորհրդային Միութենէն ներս: Այսուհանդերձ, երբ Անթիլիասի մէջ յերիւրածոյ պատրուակներով անհամերաշխ մթնոլորտի մէջ ընտրութիւնը կը կատարուէր ազատ եւ անկախ Լիբանանի տարածքին, հասկնալի կը դառնար Հայ Եկեղեցւոյ ներքին պառակտումի եւ կանոնական խախտումի նախադրեալները: Հակառակ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ներկայութեան եւ յորդորներուն, Անթիլիասի Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան գահակալին ընտրութիւնը հետապնդողները չուզեցին տեսնել հակառակորդ տարրը որ հաւասարապէս մտահոգ էր կայանալիք ընտրութեան միակողմանի ձգտումներէն, որոնց նպատակն էր ազգային-կրօնական իշխանութիւնը ձեռք առնել ու հայ ժողովուրդը մեկուսացնել Խորհրդային Հայաստանէն:

Շարունակութիւնը յաջորդիւ

Շարունակուած էջ 1-էն

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ՄԸ՝...

Սովետական իշխանութիւնը նոյնպէս միեւնոյն երկընտրանքը պիտի պարզէր կուսակցութեան դիմաց, այս անգամ՝ աւելի վտանգալից հեռանկարներով:

Կուսակցութիւնը որ կը դաւանէր ռամկավարական գաղափարաբանութիւնը՝ պիտի սատարէր սովետական պիտակով Հայաստանին՝ աչք առնելով համայնավար «գործակից»ի վտանգաւոր ամբաստանութիւնը:

Մփիւռքի կազմաւորման մէջ բազմաթիւ քոյր կամ բարեկամ կառոյցներ կառավարուեցան ռամկավարական ազատ դրութեամբ, ներշնչումովն ու ուղղակի գործակցութեամբը ՌԱԿին:

Միւս կողմէ հայրենիքի ժողովուրդին, Մայր Աթոռին եւ մտաւորականութեան հետ կապերու պահպանումը ղեկավարուեցաւ ՌԱԿի կողմէ, ի գին բազում զոհերու եւ զոհողութեանց: Օրեր եղան երբ Հայաստանի ձայնասփիւռէն հաղորդուած սիրային երգի մը ունկնդրութիւնն անգամ պիտակուեցաւ իբրեւ «համայնավար» գործակցութիւն, իր վտանգաւոր հետեւանքներով. քանի՜ ղեկավարներ խոշտանգուեցան եւ քանի՜ անդամներ նահատակուեցան հայրենանուէր այդ ճամբուն վրայ: ՌԱԿը դիմագրաւեց այդ վտանգները, պահպանելով եւ ամրացնելով հոգեկան ու մշակութային կապը հայրենի ժողովուրդին հետ: Թող ոչ ոք փորձէ տիրանալ այդ հայրենանուէր առաքելութեան փառապսակին:

ՌԱԿը դանակի շեղփի մը վրայէն քալելու քաղաքական ուղեգիծի մը հետեւեցաւ իրականացնելու համար հայութեան երկու հատուածները մօտեցնելու գործը: Արդէն հայութեան երկու հատուածները իրարմէ տարբեր արժէչափերով եւ աւանդութիւններով զարգացող զանգուածներ էին, ինչպէս պարզուեցաւ երկաթեայ վարագոյրին անկումէն ետք: Եթէ գոյութեան կոչուած չըլլային այդ կապերը անկախութենէն ետք շատ աւելի օտարացած պիտի ըլլային իրարու հայութեան զոյգ հատուածները:

ՌԱԿը համագործակցելով հանդերձ Խորհրդային Հայաստանին հետ պահպանեց իր գաղափարական ինքնութիւնը եւ չթերացաւ կատարելու իր շինիչ ու դրապաշտ քննադատութիւնները: Օրինակ, Զօյանեանի նման միտքի հսկայ մը բողոքի ձայն բարձրացուց 1937-38ի մտաւորական ջարդերու դէմ, իր հրատարակած «Անահիտ» գրական հանդէսին մէջ: Իսկ «Պայքար»ի բազմավաստակ խմբագիր Հրաչ Երուանդ անխնայ կերպով քննադատեց սովետական ամբողջատիրական քաղաքականութիւնն ու գաղափարախօսութիւնը:

ՌԱԿի ղեկավարները միշտ ամուր կառչած մնացին իրենց լուսատեսութեան միշտ հաւատալով ու քարոզելով որ վարչակարգերը անցողիկ են եւ հայրենիքը յաւիտենական:

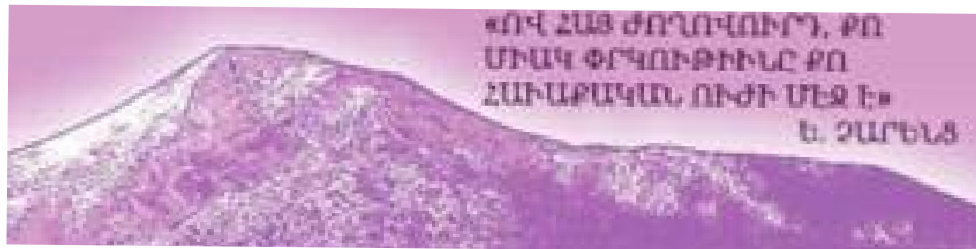
Այդ լուսատեսութիւնը իր արդարացումը գտաւ երրորդ հանրապետութեան հռչակումով: Երկար ժամանակ սփիւռքի եւ հայրենիքի մէջ տիրող կարծիքը այն էր որ սովետական իշխանութեան վերացումով պետութեան ղեկը պիտի տրուէր Դաշնակցութեան: Պատմութեան զարգացումը հերքեց նաեւ այդ վարկածը: Եւ առաջին Ազգային Ժողովին մէջ յայտնուեցան աւելի քան 20 ռամկավար խորհրդարանականներ, գերազանցելով միւս աւանդական կուսակցութեանց ներկայացուցչութիւնները: Պատճառը այն էր որ միշտ գրաւիչ մնացած էր հայրենի ժողովուրդին համար ռամկավարական վարչակարգի հմայքը:

Մակայն, քաղաքական մշակոյթի պակասը պատճառ դարձաւ որ հետզհետէ իշխանութեան գան ընդհանրապէս գաղափարագործիկ ղեկավարներ:

Որքան Հայոց Համագային Շարժումը նոյնքան Հանրապետական կուսակցութիւնը հեռու էր ռեւէ գաղափարաբանութենէ. իսկ, առանց Նժդէի ճանչնալու նժդէականութեան դաւանումը երեւոյթ մըն է որ դժուար կարելի է սահմանել: Բարեբախտաբար մեր ժողովուրդը բաց է նոր գաղափարներու դիմաց եւ վստահաբար պիտի գիտնայ զարգացնել ազգային գաղափարաբանութիւն մը՝ այն օրը որ հասնի տնտեսական բարօրութեան: Եւ անկասկած այդ գաղափարաբանութեան հիմքը պիտի կազմեն ժողովրդավարութիւնն ու ռամկավարութիւնը:

Ինչպէս անցեալին նոյնպէս այսօր ՌԱԿը հայ պետականութեան կողքին է. իր շինիչ քննադատութեան հետ պատրաստ է սատարելու հայրենիքին, իր բոլոր հնարաւորութիւններով:

Ի հարկին՝ սահմանի վրայ կողքին կանգնելով հայ զինուորին:

ԹՐԱՍՓ ԿԸ ՇՆՈՐՀԱԻՈՐԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ 26 ԱՍԵԱԿԸ

Հայաստանի Անկախության 100-ամյա առիթով Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տոնալտ Թրամփ, նախագահ Սերժ Սարգսեանին ուղղուած շնորհակարարական ուղերձ մը յղած է: Ան իր ուղերձին մէջ կարեւորած է երկու երկիրներու միջեւ գոյացած շահաւէտ փոխյարաբերութիւնները. «Մենք կը ձգտինք ընդլայնել մեր երկիրներու համար երկուստեք շահաւէտ առևտրային ու ներդրումային կապերը: Մենք նաև բարձր կը գնահատենք Հայաստանի մասնակցութիւնը միջազգային խաղաղապահ գործողութիւններուն և ՆԱԹՕ-ի ու այլ ազմագգ վարժութիւններուն, մասնաւորապէս՝ այս տարուան ամրան տեղի ունեցած «Ազնի գործընկեր» ծրագրին, որ կը գլխաւորէր ամերիկեան կողմը», - կը կարդանք ԱՄՆ նախագահի ուղերձին մէջ:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մեպտեմբերի 20-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի «Վաչէ և Թամար Մանուկյան» Մատենադարանում, նախագահությամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբրիել Բ Օայրագոյն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, տեղի ունեցավ երջանկահիշատակ Ս. Տ. Գաբրիել Ա Հովսեփեան Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին նվիրված վավերագրերի և արխիվային նյութերի երկու ժողովածուների շնորհանդեսը, որին իր մասնակցությունը բերեց այս օրերին Հայաստանում գտնվող Հունահայոց թեմի Առաջնորդական Տեղապահ Ս. Խորեն Վրդ. Առաքելյանը

Հանդիսությանը ներկա էին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբաններ, Գերագոյն հոգևոր խորհրդի անդամ, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի տնօրենի ժամանակավոր պաշտոնակատար Վահան Տեր-Ղևոնդյանը, ԵՊՀ ռեկտոր Արամ Միմոնյանը, Ազգային արխիվի տնօրեն Ամատունի Վիրաբյանը, Մատենադարանի աշխատակիցներ, գիտնականներ և ճեմարանականներ:

Այս համաժողովը միմյանց ճանաչելու լավ առիթ է. Հրաչ Գույումջյան

«Այս համաժողովը միմյանց ճանաչելու, միասին աշխատելու լավ միջոց ու հնարավորություն է, որն արդեն 6-րդ անգամ է կրկնվում», - «Հայ ձայնի» հետ զրույցում նշեց Հայաստան-Սփյուռք համաժողովի սփյուռքահայ մասնակիցներից ՌԱԿ Գերագոյն խորհրդի անդամ Հրաչ Գույումջյանը՝ խոսելով Հայաստան-Սփյուռք 6-րդ համաժողովի մասին:

Մեր զրուցակիցն ասաց նաև, որ այսպիսի համաժողովները լավ առիթ են սփյուռքահայերի համար Հայաստան գալու, երկրի ղեկավարների, որոշում կայացնող անձանց հետ ծանոթանալու համար: Ըստ Գույումջյանի՝ մի փոքր դժվար է 1200 հոգով որոշում կայացնելը: «Համաժողովի հայտագիրը բավական ճոխ է, բանախոսները հետաքրքիր գործնական թեմաներ են շոշափում: Ես ինքս շատ տպավորվեցի վարչապետի այն խոսքից, որ Հայաստանը պետք է դիտենք որպէս խելացի երկիր, կառավարությունն իբրև խելացի կառավարություն, պետք է զարկ տալ ինովացիոն տեխնոլոգիաների զարգացմանը: Այս ամենը ՌԱԿ-ի գաղափարախոսությանն է հարում, մեր կուսակցության տեսլականն է արդար կառավարություն, թափանցիկ ընտրություններ, արտագաղթի կանխում, դատական մարմինների անջատում կառավարական մարմիններից և այլն: Այս ամենը պարունակում էր վարչապետի խոսքը, որն, անշուշտ, լավատեսություն է ներշնչում: Բայց ավելի հեշտ է ասել, իսկ գործելը փոքր-ինչ դժվար է, երկար ժամանակ է պահանջում: Եւ այդ գաղափարները կիսող խումբ, որը, ըստ երևույթին, վարչապետն ունի, և տրամադրելի է, վարչապետի կառավարման շրջանն ավելի կերկարի», - ասաց Գույումջյանը՝ հավելելով, որ ինքն անձնապէս շատ գոհ է վարչապետի ելույթից:

Գույումջյանի դիտարկմամբ, Կ.Կարապետյանն ունի երիտասարդներից կազմված թիւ, որը թրծված է միջազգային հարթակներում, և նրանց համար առիթ է ստեղծված այդ փորձառությունը Հայաստանում կիրառելու:

Վերջինս, անդրադառնալով Սփյուռքի Հայաստանում ներկայությանը, նշեց, որ համաժողովին Սփյուռքից շատերն են հրավիրվել, ինչը նաև առիթ է ստեղծում Հայաստանին ծանոթանալու, զբոսաշրջությունը զարգացնելու համար:

«Հայ Ձայն»

Գանատայի մօտ Հայաստանի Հանրապետութեան նորանշանակ Դեսպան Վսեմաշուք Պրն. Լեւոն Մարտիրոսեան կը յանձնէ իր հաւատարմագրերը Գանատայի Ընդհանուր Կառավարիչ Վսեմաշուք Դոկտ. Տէյվիտ Ճոնսթընի

Երեքշաբթի օր Մեպտեմբերի 12-ին, տեղի ունեցաւ Հ.Հ. Գանատայի նորանշանակ Դեսպան Վսեմաշուք Պրն. Լեւոն Մարտիրոսեանի հաւատարմագրերու պաշտօնական յանձնման արարողութիւնը Քէյպէք քաղաքի մէջ, Գանատայի Ընդհանուր Կառավարիչ Վսեմաշուք Դոկտ. Տէյվիտ Ճոնսթընին, La Citadelle կեդրոնավայրի յատուկ արարողութեանց դահլիճին մէջ:

Հ.Հ. Դեսպան Պրն. Լեւոն Մարտիրոսեան և Գանատայի Ընդհ. Կառավարիչ Դոկտ. Տէյվիտ Ճոնսթըն:

Նոյն օրը 6 տարբեր

Նկարին կեդրոնը՝ յատկապէս, Դոկտ. Տէյվիտ Ճոնսթըն և Վսեմաշուք Լեւոն Մարտիրոսեան ձախին Տիկ. Մարտիրոսեան և դեսպանին մայրիկը: Աջին կ'երեւին Առաջնորդ Արքայր Սրբ. Յովակիմեան, Դոկտ. Արշալիր Կէօնճեան և յառաջիկայ Ընդհ. Կառավարիչ Ժիւլի Բայէթ:

Երկիրներու նորանշանակ ներկայացուցիչներու շարքին, Պրն. Լեւոն Մարտիրոսեան շրջապատուած իր ընտանեկան պարագաներով, Գանատահայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Արքայր Եպս. Յովակիմեանի և փոքր խումբ մը Գանատահայ Գաղութի դեսպանին կողմէ հրաւիրուած ներկայացուցիչներով, ներկայացաւ Գանատայի Ընդհանուր Կառավարիչ Դոկտ. Տէյվիտ Ճոնսթընին՝ պաշտօնական արարողութեան մը ընթացքին, համաձայն մանրամասնօրէն ծրագրուած Գանատայի արքայական աւանդութեանց:

Հաւատարմագրերու յանձնումէն ետք նորանշանակ դեսպանը ունեցաւ զլուխ զլիսի կարճ և ջերմ հանդիպում մը Ընդհանուր Կառավարիչին հետ ուր Պրն. Դեսպանը և Ընդհ. Կառավարիչը վերահաստատեցին երկու երկիրներու միջեւ 25 տարիներէ ի վեր գոյութիւն ունեցող ջերմ յարաբերութեանց աւելի ևս զարգացման իրենց տրամադրութիւնը, մանաւանդ յառաջիկայ տարուայ համաշխարհային ֆրանքօֆոնիի համաժողովին Երեւանի մէջ կայացման առիթով:

Աւելի վերջ յատուկ կարճ հիւրասիրութեան մը ընթացքին Գանատայի Ընդհանուր Կառավարիչ Դոկտ. Տէյվիտ Ճոնսթըն և իր տիկինը մտերմիկ հանդիպում մը ունեցան Հայաստանի Վսեմաշուք դեսպանին, իր տիկնոջ, մայրիկին և դեսպանին ընկերակցող փոքր թիւով հրաւիրուած Գանատայի գաղութի ներկայացուցիչներուն հետ որոնց շարքին էին յատկապէս, Գանատահայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Արքայր Եպս. Յովակիմեան և Գանատահայ ծանօթ ազգային և Ռ.Ա.Կ.-ին ղեկավար Դոկտ. Արշալիր Կէօնճեան: Աւանդական այս արարողութեան ներկայ էր նաև Դոկտ. Ճոնսթընի յաջորդող, Գանատայի յաջորդ Ընդհ. Կառավարիչ Ժիւլի Բայէթ:

Հ.Հ. Արտակարգ և Լիազօր Դեսպան Վսեմաշուք Լեւոն Մարտիրոսեան ծնած է Երեւան 1976 Փետրուարի 19-ին: Մասնագիտութեամբ ան իրաւաբան է: Ան պաշտօնավարած է որպէս Նախագահի օգնական 2008-2012 թուականներուն:

Լեւոն Մարտիրոսեան հիմնադիրն է Միացեալ Ազատական Ազգային կուսակցութեան:

2012-ի Մայիսին ընտրուած է պատգամաւոր Հայաստանի Հանրապետական Կուսակցութեան կողմէ:

Ջերմօրէն բարի գալուստ կը մաղթենք Հայաստանի նորանշանակ վսեմաշուք դեսպանին և կը մաղթենք ամբողջական յաջողութիւն իր ստանձնած խիստ կարեւոր առաքելութեան մէջ:

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՍ

**ՄԱՀ ԵՒ ԹԱՂՈՒՄ
ԸՆԿԵՐՈՒՄԻ ՄԱՐԻ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆԻ**

«Մայր մը չի մեռնիր, այլ կը հեռանայ միայն» Վաչէ Արք. Յովսէփեան Երկուշաբթի Օգոստոս 28ին, լոս անճելոսահայութիւնը դժբախտութիւնը ունեցաւ կորսնցընելու ընկերուհի Մարի Ահարոնեանը:

Ան իր գիտակցական կեանքը ամբողջութեամբ նուիրած էր իր ազգին: Թրիփուլիէն (Լիբանան) մինչեւ Պէյրութ եւ ապա Լոս Անճելոս, ան նուիրումով ծառայած էր հայ դպրոցին, Հ.Բ.Ը.Միութեան, Թէքէեան Մշակութային Միութեան եւ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան: Իր ամուսնոյն ընկեր Փայլակին հետ հիմնադիրներէն էր եղած ԹՄՄԻ Փաստօրէնայի Պէշկէթօրիքեան Կեդրոնին ինչպէս նաեւ՝ ՌԱԿ «Գերսամ Ահարոնեան» Ակումբին, որուն ատենապետ-

տութիւնը վարեց շրջան մը: Թաղմանական կարգը կատարուեցաւ Շաբաթ, Սեպտեմբեր 2ին, Սրբոց Ղեւոնդեանց Մայր Տաճարին մէջ, նախագահութեամբ թեմակալ նախկին Առաջնորդ Վաչէ Արք. Յովսէփեանի: Կարդացուեցաւ Առաջնորդ Յովնան Արք. Տերտրեանի ցաւակցական գիրը: Ահարոնեան ընտանիքին տարիներու բարեկամ՝ Վաչէ Սրբազան վեր առաւ ողբացեալ ընկերուհիին առաքինութիւնները որպէս օրինակելի մայր, տիպար հայուհի, նոր սերունդի կրթութեան նուիրումով ուսուցչուհի, ազգային, բարեսիրական, մշակութային եւ կուսակցական պարտականութիւններուն խոր գիտակցութեամբ զոհաբերուող անձ եւ նաեւ իր զաւակները ազգային-կուսակցական գիտակցութեամբ դաստիարակած մայր:

Թաղման տխուր արարողութենէն ետք, յուղարկւորները հոգեճաշի համար հաւաքուեցան Կլէնտլի «Տինիսիա» ճաշարանը, ուր եղան սրտաբուխ խօսքեր զանազան ընկերներու եւ բարեկամներու կողմէ:

ՌԱԿ Գերագոյն Մարմնի ցաւակցագիրը կարդաց ընկեր Գեորգ Հալէպլեան: Իտօք առին Փանոս Թիթիզեան, Գեորգ Քեօշկերեան, Օշին Քէշիշեան, Սեսիլ Քէշիշեան, Տօքթ. Բաֆֆի Պալեան եւ Գաբրիէլ Մոլոյեան: Սրտի յուզիչ խօսքեր արտասանեցին թոռները՝ Ռիթա Ահարոնեան եւ Ջօհրայ Կանիմեան:

Ընկերուհի Մարի Ահարոնեանի զաւակը, ընկեր Արա Ահարոնեան իր հօր Փայլակ Ահարոնեանի եւ համայն Ահարոնեան ընտանիքի անդամներուն կողմէ շնորհակալութեան խօսքը ըսաւ:

ՄԳԱԿԻՐ ԲԱՐԵՎԱՍ ՄԸ
«ԱՊԱԳԱՅ»

ՊԱՐԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ

Հ.Բ.Ը.Միութեան Աթէնքի «Անի» Պարաիւմբը սիրով կը հրաւիրէ ձեզ մասնակցելու Հայկական Պարերու ուսուցման, ամէն Չորեքշաբթի երեկոյեան ժամը 7.15 – 9.15, Հ.Բ.Ը.Միութեան «Հրանդ եւ Լուիզ Ֆէնէրճեան» հանդիսասրահին մէջ (Նաֆփիլիոս 11, Փ. Տալիբո):

Արձանագրութիւնները սկսած են եւ պիտի տեւեն մինչեւ Չորեքշաբթի 25 Հոկտեմբեր 2017-ին:

Մասնակցելու համար կրնաք կապ հաստատել Հ.Բ.Ը.Միութեան գրասենեակին, հետեւեալ հեռ. 210-9825685, 8.00- 3.00:

xxx

Μετά την δημιουργία της αρμενικής χορευτικής ομάδας της Γενικής Αρμενικής Ένωσης Αγαθοεργίας «Ανί», σας προσκαλούμε να λάβετε και εσείς μέρος στην χορευτική εμπειρία και να γνωρίσετε από κοντά τους αρμενικούς παραδοσιακούς χορούς μας, κάθε Τετάρτη 7.15-9.15 μ. μ. στην αίθουσα εκδηλώσεων «Χράντ και Λουίζ Φενερτζιάν» της Γενικής Αρμενικής Ένωσης Αγαθοεργίας, οδός Ναυπλίου 11, Παλαιό Φάληρο.

Οι εγγραφές έχουν ξεκινήσει και θα διαρκέσουνε έως την Τετάρτη 25 Οκτωβρίου 2017.

Για να δηλώσετε συμμετοχή τηλεφωνήστε στο 210-9825685 από 8.00 π.μ. έως 3.00 μ. μ.

Շնորհաւորանք

**Անայիս Արապեան եւ
Համբիկ Աղազարեան**
բախտաւորուած են մանչ
զաւակով մը:

Մեր ամենաջերմ
բարեմաղթանքները ձնողաց
եւ մեծ ծնողաց:

ՊԱԶԱՐ

4 Նոյեմբեր, 2017
**Հայ Աւետարանական
Տիկնանց Մարմնի**

ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀ

**ԱԶԳԱՅԻՆ, ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ,
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԱՐԲԱԹԱԹԵՐԹ**

Սեփականութիւն
ԱՐԱՐԱՏ Մ Մ ՄԻՈՒԹԻՆ
Սիսթրու 33, Նիքեա, Յունաստան
Համակարգչային
շարուածքը եւ էջադրումը՝
ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀ շաբաթաթերթի

ՏՆՕՐԷՆ
Ընկ. Սարգիս Խաչատուրեան
Արտօճատեր -
Փաստաբան՝
ընկ. Յակոբ Ֆեւճեան
“NOR ASXAP”
Արմենիկ Էփոմաճիա
Էփոմերիճա
Իժոկտէճիա “APAPAT”
Փիլօլօգիկօ Աթլէտիկօ Տօմաթէիօ

Դիւթօնտիճ
Տարկիճ Խատտօուրիան
Էկժօտիճ -
Իաճօբօ Փէտճիան Դիկէղօբօրօ
Տիճտօւ 33 - TK 18450 - Նիճիա
Տիլ: 210-4926085
“NOR ASHKHAR”
Armenian Cultural Social Weekly
33 Sistou Str.
GR 18450 NIKEA GREECE
Tel-Fax: 00+30+210-4926085

Նուիրատուութիւն

Հայկ Զարեանի մահուան տխուր առթիւ՝ Հ.Բ.Ը.Միութեան եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.-
Տիկ. Լուսի Պարտիզպանեան 150,00 եւրօ:
Տիկ. Իտա (Շոդմէն) Թիլիլիզա 50 եւրօ:

ԱԻԵՏԻՄ ՊԱՐԻ ԴՊՐՈՑ

ԱԻԵՏԻՄ պարի դպրոցը կը հրաւիրէ 4 տարեկանէն սկսեալ բոլոր փափաքողներուն հայկական ժողովրդական պարերու մասնագիտացուած ուսուցման:

Ըլլանք մեր դարաւոր մշակոյթի արժանի կրողն ու փոխանցողը (Նեոս Գոսմոս, Նիքեա):

Պարտոյճ մանկավարժ Շուշանիկ Մեմերճեան:
Հեռ. 69 97 27 0130, 69 77 16 1718, 69 96 9 13243

Εκμάθηση Αρμενικών παραδοσιακών χορών Σχολή χορού "ΑΒΕΤΙΣ"
Επαγγελματική διδασκαλία Αρμενικών παραδοσιακών χορών σε αγόρια και κορίτσια απο 4 ετών.
(Νέος Κόσμος, Νίκαια).

Բացի իմբազրականներէն, յօղուածագիրներու տեսակէտներն ու գաղափարները անպայմանօրէն չեն արտայայտեր թերթին ուղեգիրը:

Շարունակում է 6-ին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՅԹ՝ ...

հայուն կը ներշնչէ իր ինքնութեան եւ պատմութեան հոլովոյթնրու մէջէն ստեղծուած հայկական քաղաքակրթութեան ինքնագիտակցութիւնը, բայց նաեւ կան հայկական կոթողներ այլ երկիրներու մէջ, որ վտանգուած են անյայտացումի եւ այս մեծամասամբ դիտումնաւոր քաղաքականութեամբ:

Եւ այս կոթողներու անյայտացումը ներկայ հայուն համար պիտի որակել, որպէս «կրկնակի սպանութիւն», ինչպէս հրեայ մտաւորական Էլի Ուայզըլ հայոց ցեղասպանութեան ժխտումը կը որակէ: Եւ կրկնակիին հասկացողութեան մէջ կայ նախ ֆիզիքականը, ուր այս պարագային պիտի համեմատել, որպէս մէկ քաղաքակրթութենէ մնացած կոթող մը, որ կը քանդուի եւ երկրորդը յիշատակը, ուր այդ քաղաքակրթութեան ձգած աւանդը եւ անոր նկատմամբ գիտակցութիւնը, որ կը վերանայ: Եւ հոս է, որ միջազգային քաղաքական եւ պատմա-մշակութային հիմնարկներու ուշադրութիւնը պէտք է կեդրոնացնել, թէ կարելի չէ համաշխարհային քաղաքակրթութեան մէջ իր բաժինը ունեցող հայկական յուշարձանները անյայտանան»: Այս անյայտացումը կորուստ է հայկական իմաստով բայց նոյնքան նաեւ համաշխարհային քաղաքակրթութեանը:

Քանի մը մատնանշումներ եւ գործնական քայլեր՝ Հայկական Սփիւռքը բարդ է, գունաւոր եւ այլազան ու տակաւին մէկը միւսէն տարբեր: Սփիւռքահայը՝ աշխարհով մէկտեղ, տարածուած է եւ նոյնանման չէ: Հայ է, բայց իւրաքանչիւրը իր ապրած երկրին հայեցակէտէն՝ տարբեր է: Տարբեր է բայց Օտար չէ: Եւ սփիւռքահայը իր տարբերութիւններով՝ կենցաղային ու ապրելակերպի ու տակաւին իր ապրած երկրի պայմաններուն ու մթնոլորտին մէջէն, պիտի վեր առնել եւ ոչ որպէս Օտար: Եւ պիտի նայիլ սփիւռքահայուն իր տարբերութիւններուն մէջէն, որոնք արժէ փորձել քով-քովի բերել, որպէս տարբեր նոյնութիւններ եւ ոչ որպէս Օտար: Եւ այս իմաստով նաեւ պիտի վերանայիլ, թէ ինչպէս պիտի ըլլայ սփիւռքահայուն ամբողջական մշակոյթի պահպանումի հոլովոյթները՝ իւրաքանչիւրը իր պարունակին մէջէն:

Սփիւռքեան մեր մշակութային այժեքներու պահպանութեան մարտահրաւերները այսօր մեծ համեմատութեամբ նոյնանման են: Լեզուի պահպանում, քրիստոնեական հաւատք, ինքնութիւն, գրականութիւն, արուեստ եւ պահանջատիրութիւն: Եւ մեր այս համահայկական հիմնահարցերը կարելի չէ, որ պարփակել գաղութներու աշխարհագրական տուեալ սահմաններու մէջ միայն: Պէտք ունինք համասփիւռքեան ռազմավարութեան մը, ուր նիւթական, մարդկային եւ կառուցային բոլոր կարողականութիւնները լաւապէս կարելի է ներմուծել: Եւ ինչ խօսք, որ ներկայի տեղեկատուութեան աշխարհի ու ընկերային համացանցերու լաւապէս օգտագործումը կրնայ մեծապէս օգնել մեր բոլոր ուժերու եւ կարողականութիւններու օգտագործումի եւ համադրումի աշխատանքներուն մէջ:

Աւելի զգոյշ պիտի ըլլանք գաղութներու եւ անոնց ազգային եւ մշակութային կեանքի շարունակականութեան ի խնդիր: Ճիշդ չէ առագ վճիռներ արձակել այս կամ այն գաղութի եւ կամ այս կամ այն ազգային, կրթական ու մշակութային հաստատութիւններու նսկատմամբ: Պիտի չմոռնանք, թէ սփիւռքեան կեանքին մէջ հայապահպանումի մեծ պատերազմին մէջ ենք եւ մեր ազգային մշակութային արժեքներու ինքնագիտակցութիւնը առաջնահերթ խնդիրներ են եւ անոր համար ամէն տեսակի աշխատանք անհրաժեշտ է եւ այդ կենթադրէ մեծ զոհողութիւն: Նոր տեսիլքը եւ աշխատանքային ծրագիրը պէտք է եւ անհրաժեշտ է զայն կերտել ծառայելու համար հայապահպանումի մեծ տեսլականին:

Հայաստանը եւ Արցախը այսօր շատ կարեւոր մղիչ ուժեր են սփիւռքեան մեր կեանքերուն համար: Հայաստան-Արցախ-Սփիւռք այսօր շատ աւելի լաւ գոտեպնդուած են իրարու հետ եւ շատ աւելի լաւ հասկցած են զիրար: Եւ այս իմաստով պէտք է նայիլ, թէ ինչպէս մեր այս երեք լծակները պէտք է լաւապէս համադրել, որպէսզի հայուն ամբողջական մշակոյթը դառնայ վերանորոգող մղիչ ուժ, եւ ուր պիտի ապահովուի հայուն կեանքի շարունակականութեան գործընթացը:

Oqunագործոճած Աղբիւրներ
Adalian, R. (1991, February) *The Armenian Genocide: Context and Legacy, Social Education, vol. 55, no. 2, pp. 99-104.*
Bakalian, P. (1997). *The Armenian People: From Ancient to Modern Times, 2 vols., New York, St. Martin's Press.*
Hovannisian, R. (Ed.) (1986) *The Armenian Genocide in Perspective, New Brunswick, Transaction Publishers.*
Storey, J. (1994). *Cultural Theory and Popular Culture: A Reader. London: Harvester and Wheatsheaf.*
Weber, M. (2011) "Objectivity in Social Science and Social Policy," in *Social Theory Roots and Branches, ed. Peter Kivisto. New York: Oxford University Press.*
Wiesel, E. (2003). quoted in Bakalian, P. (2003) *The Burning Tigris. New York, Harper Collins Publishers.*

Տից անոսես անո 12 Օկտանրիոս
ը աննա «The Promise»

«Վերջին Բնակիչը» Սքանտինանեան երկիրներու փառատօնին ճանչցուած է «Լաւագոյն գեղարուեստական ֆիլմ»

Ֆինլանտայի Սքանտինանեան երկիրներու միջազգային փառատօնին (Scandinavian International Film Festival) «Լաւագոյն գեղարուեստական ֆիլմ» անուանակարգին մէջ յաղթած է Ջիւան Աւետիսեանի «Վերջին բնակիչը» ֆիլմը: Այս մասին կը տեղեկացնէ ֆիլմի ֆէյսպուքեան էջը:

Փառատօնի մեկնարկը պիտի ազդարարուի Հոկտեմբեր 25-ին, իսկ «Վերջին բնակիչը» պիտի ցուցադրուի Հոկտեմբեր 28-ին՝ որպէս կինոփառատօնի փակման ֆիլմ:

Փառատօնի յաղթող ֆիլմերը ներկայացուած են նաեւ փառատօնի պաշտօնական կայքին մէջ:

«Վերջին բնակիչը» ֆիլմը նկարահանուած է Օմիլիար Խաչատրեանի «Գիւրջեւանի վերջին բնակիչը» պատմուածքի հիման վրայ: Անիկ ստեղծուած է 2016-ին, միջազգային համագործակցութեան արդիւնքով: Նկարահանումները տեղի ունեցած են 2015-ին՝ Արցախի մէջ, բեմադրիչին հայրենի Խաչմաչ գիւղին մէջ: Ֆիլմին մէջ կը խաղան ոչ միայն հայ, այլ նաեւ համաշխարհային ճանաչում ունեցող դերասաններ Իրանէն, Լիթւանիայէն, Յունաստանէն, ԱՄՆ-էն, Ռուսիայէն: Երաժշտութիւնը աշխարհահռչակ «System of a down» ռոք խումբի մենակատար Մերթ Թանկեանին է:

Ֆիլմի հայկական անդրանիկ ցուցադրութիւնը տեղի ունեցած է «Ոսկէ Օրբան» 13-րդ կինոփառատօնի ծիրէն ներս: Վերջերս ֆիլմը ընդգրկուած է Շանհայի 20-րդ միջազգային կինոփառատօնի «Panorama» ոչ մրցութային ծրագրին մէջ:

Ֆիլմը նախորդ ամիսներուն արդէն ցուցադրուած է Լիբանանի, ԱՄՆ-ի, Ռուսիոյ, Իրանի, Ֆինլանտիոյ, Շուէտի, Հոլանտայի մէջ, իսկ շարք մը այլ երկրներու մէջ պիտի ցուցադրուի յառաջիկային: